

## JANINA ROWIŃSKA

ur. 1916; Kiszyniów

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", szkolnictwo, relacje polsko-żydowskie, Żydzi, koleżanki

### Dzieci żydowskie w szkole w Puławach

Nie było przed wojną problemu, to się teraz robi problem, naprawdę. No wiedziało się, że Ukrainka jest, tak? Ale to nikomu nic nie przeszkadzało. Żydzi byli owszem, i jak u nas religia, to oni wychodzili na korytarz, mieli przerwę. Ale nikt nikomu nie przeszkadzał, nie robił problemu. To jest teraz problem. Bardzo przykro, że robi się problemy zamiast się wziąć uczciwie do pracy, pomóc temu koledze czy koleżance i tak dalej. Wiem, że te Żydówki trzymali się między sobą bardzo, bardzo zżyte to było grono, ale i z nami tak samo, to znaczy że myśmy nic przeciwko nim nie mieli, absolutnie. Taka jedna Bronsztajnowna to była świetna matematyczka, to pomagała koleżankom z matematyki, jak czegoś nie wiedziały, pytały się ją.

Pamiętam najbardziej blisko to byłam [z Edelmanówną]. Była taka instytucja Żegluga Wiślana, tam Widecki pracował, ale przedtem tam pracował jej ojciec i ona mieszkała blisko nas, w budynku na rogu Japońskiej i Lubelskiej (to była i Piłsudskiego i Zwycięstwa i [później] Lubelska). Bardzo się przyjaźniłam z Edelmanówną. Prawdopodobnie do Izraela wyjechali, bo pewnie ojciec jakieś sygnały miał, że tutaj może być niebezpiecznie, i pojechali tam. A żeśmy telefonowały do siebie stale, ojciec dostał założony telefon, ona też miała (to było parę tylko telefonów na Puławy całe) tośmy wiecznie do siebie wydzwaniały. [Jak miała na imię] tego nie pamiętam. Jakieś polskie imię w każdym bądź razie miała. Za krótko byłyśmy razem z sobą, myśmy tu świeżo w domu chyba zaczęły mieszkać, parę lat tylko, to się jeszcze człowiek nie zdążył zżyć. Lubiłyśmy się, bo koło siebie mieszkałyśmy, razem wracałyśmy ze szkoły. Ten telefon to była taka jeszcze nowość, to był pretekst do porozmawiania przez telefon.

<b>Data i miejsce nagrania</b>	2005-01-19, Lublin
<b>Rozmawiał/a</b>	Tomasz Czajkowski
<b>Redakcja</b>	Aleksandra Bańkowska
<b>Prawa</b>	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"